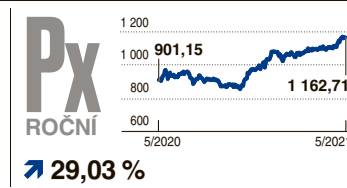
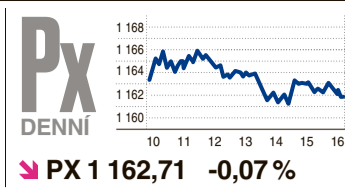

PALIVA		včera	předtjd.
Pramen: Burzy, CCS, Patria			
Benzin	32,11	32,13	32,10
Nafta	29,90	29,93	29,92

BURZY		index	změna%
Nikkei 225	28 860,08	-0,99	
Hang Seng	29 151,80	0,09	
FTSE 100	7 022,61	0,04	
DAX	15 421,13	-0,64	
CAC 40	6 447,17	-2,57	
WIG 20	2 233,00	-0,13	

Fotó: Michal Ružička, MAFRA

375,5 tis.

Zhruba tolik žádostí o podporu v programech Antivirus bylo dosud vyplaceno.

1,06 mil.

Tolik zaměstnanců bylo podpořeno v rámci programů Antivirus.

74 tis.

Tolik firem získalo podporu od státu.

Zadluženost

Dluhy domácností u bank stouply o 13 miliard

Dluhy českých domácností u bank v dubnu stouply proti březnu o 13,1 miliardy Kč na 1,905 bilionu korun. Dluhy nefinančních podniků se zvýšily o 5,5 miliardy Kč na 1,154 bilionu korun. Vyplývá to z údajů, které dnes zveřejnila Česká národní banka. Meziročně dluhy domácností vzrostly o 130,5 miliardy korun a dluhy firem naopak o 28,4 miliardy korun klesly. Dluhy domácností rostou vytrvale od února 2016. Bilion korun překonaly v květnu 2010, v září 2017 se jejich objem přehoupl přes 1,5 bilionu a nyní se blíží dvěma bilionům. Lidé si berou půjčky především na bydlení. (ČTK)

Prognóza

OECD výrazně zlepšila výhled českého růstu

Hrubý domácí produkt Česka se letos zvýší o 3,3 procenta a příští rok tempo jeho růstu zrychlí na 4,9 procenta. V novém výhledu to předpověděla Organizace pro hospodářskou spolupráci a rozvoj (OECD). Výrazně tak zlepšila svou prosincovou prognózu, podle které čekala na letošek růst HDP o 1,5 procenta a na příští rok o 3,3 procenta. OECD rovněž poukázala na vzestup inflace v důsledku růstu cen potravin a pohonných hmot. Předpověděla, že ve druhé polovině roku a v příštím roce se bude pohybovat mezi dvěma a třemi procenty. (ČTK)

Padělky

Starověké zlato nemusí být pravé, varuje expert

Doslova pandemie padělaných zlatých šperků především antických a středověkých zamořila trh. Podle varování předního britského odborníka a historika Jacka Ogdena, hrozí komukoli, kdo se rozhodne koupit si historický zlatý artefakt, že si poruží v padělek. Ogdén, který pracuje jako poradce muzeí, aukčních síní, prodejců i sběratelů, odhaduje, že zhruba polovina údajně starověkých zlatých šperků, které mu lidé nosí k expertize, jsou padělky. (ČTK)

Vracíme se k normálu. Pomoc státu končí

Restrikce trvají. Podnikatelé se rychlého konce obávají.

Kristína Paulenková
redaktorka MF DNES

S velkým rozvolněním přichází také konec kompenzačních programů. Z těch známějších zůstává jen Antivirus A, o který si mohou žádat zaměstnavatelé, pokud se jejich zaměstnanci ocitli v karanténě.

Končí ale třeba využívaný kompenzační bonus pro podnikatele, kterým klesly příjmy o více než polovinu. Stejně tak nebude pokračovat proplácení mezd v rámci Antiviru B pro firmy, které neměly pro své lidi v důsledku koronakrizy práci. Právě Antivirus byl tím největším programem na pomoc v krizi.

Podle představitelů vlády už nejsou potřeba. Vracíme se k normálu.

„Je to jasný signál, že se ekonomika rozvolňuje,“ řekla ministryně práce a sociálních věcí Jana Maláčová (ČSSD). Malou část Antiviru chce

tak držet spíš pro všechny případy. „Chceme držet Antivirus pro případ, že by bylo na podzim potřeba,“ uvedla Maláčová. V podobném duchu se vyjadřují také další členové vlády.

Zapnutí na půl plynu

Podnikatelům, kteří musí dodržovat řadu restrikcí, se ale rychlý konec pomoci nelíbí. Ti argumentují, že sice otevřeno ve většině segmentech ekonomiky skutečně je, ale lidé se musejí před návštěvou restaurace nebo wellness testovat. V podnicích nemohou využít také svou plnou kapacitu a počty hostů musejí omezovat. Nemluví o větších akcích.

„Když nekompenzujete, tak nemůžete omezovat,“ říká Luboš Kastner z Asociace malých a středních podniků a spolunajitel sítě restaurací Hospodská, který reprezentuje za asociace pohostinství. „Nemusi to pomoci zodpovědnému chování podnikatelů v naplňování opatření,“ upozorňuje.

Bez státní pomoci by mohly firmy začít omezení obcházet.

Kastner zdůrazňuje, že v restauracích se stále musí dodržovat rozeztupy a technicky v mnoha provozech nelze na sto procent naplnit kapacitu. „Pořád nemůžeme mít práci pro všechny personál,“ říká.

Podle něj by bylo potřeba udržet alespoň Antivirus a program Nepokryté náklady, který pomáhá s fixními výdaji.

Kritiku sklízí plán také od hospodářské komory. „Je řada firem, které jsou stále výrazně omezeny,“ myslí si viceprezident hospodářské komory Tomáš Prouza. „Tím, že stávající programy jsou podmíněny propadem obrátu alespoň o 50 procent, není nutné je rušit. Ti, kteří již začnou fungovat, automaticky ztratí nárok, ale ti, kteří stále ještě pod-

nikat nemohou, si pomoc udrží. Tohle je jediné spravedlivé a smysluplné řešení,“ doplňuje.

Podle něj by bylo zase potřeba udržet pro podnikatele alespoň Covid 2021 a Covid - Nepokryté náklady. Období, za které si mohli podnikatelé žádat z programu Covid 2021, skončilo s otevřením maloobchodu, zde dostávali podnikatelé 500 korun na každého zaměstnance. O program Covid - Nepokryté náklady, kdy stát pomáhá s placením fixních nákladů, budou moci zaměstnavatelé žádat za uplynulé období do konce května.

„Tento program dále nebude prodlužován, a to z toho důvodu, že jsou v tuto chvíli provozy uvolněny. Dojíždějí programy, které byly naplánovány s předstihem,“ uvedl ministr obchodu a průmyslu Karel Havlíček. Pokračují už jen programy, které podporují užší segmenty, jako například malé dopravce.

Stejně tak končí Kompenzační bonus. „S ohledem na aktuální vývoj, kdy již většina ekonomiky není rozhodnutím vlády uzavřena a naopak postupně otevírá, už nicméně prodloužení kompenzačního bonusu na měsíc červen nezvažujeme,“ sdělil Tomáš Weiss z tiskového oddělení ministerstva financí.

To vyhlížejí s obavami hlavně menší podniky. „Kompenzační bonus fungoval pro malé hospůdky na vesnicích,“ podotýká Kastner.

Investice nebo náklad

Podle hospodářské komory je udržení programů důležité pro rychlý restart ekonomiky. Podle analýz hospodářské komory v období leden až duben 2021 celková pomoc vlády podnikatelům v souvislosti s epidemií koronaviru činila 38 miliard korun. Z této částky ale 4,8 miliardy korun budou podnikatelé státu vracet, protože se týká odkladu placení daní.

„Schodek státního rozpočtu za první čtyři měsíce letošního roku činil 192 miliard korun. Jinými slovy - na podporu české ekonomiky šlo pouhých 17 procent dosavadního schodku veřejných financí,“ vypočítává Prouza.

Pro příští krizi by mohl pomáhat kurzarbeit. Zákon, kdy stát přispívá podnikům v krizi na mzdy. Ten dostal nyní k posouzení Senát. Vláda a následně Sněmovna se na něm shodla po dlouhých měsících dohadů v reakci na to, že s příchozem krize neměl stát žádný nástroj, jak rychle zavřeným provozům pomoci.

Prodeje dálničních známek kvůli covidu pokulhávají

Tomáš Cafourek
redaktor MF DNES

Prodej elektronických dálničních kuponů kvůli covidu vážně. Počet ročních známek, které se letos podařilo prodat, nicméně nepokulháva pouze za předkrizovým rokem 2019, ale i za loňskem. Přitom rok 2020 už byl lockdowny a s nimi spojeným poklesem osobní mobility obyvatelstva poznamenán. Částečně za to může i přechod od papírových kuponů k elektronickým s klouzavou dobou platnosti.

Zatímco v předkrizovém roce 2019 se celkově prodalo dálničních kuponů za téměř 5,4 miliardy korun, z čehož bezmála 4,2 miliardy připadaly na první pololetí, letos se během pololetí prodalo kuponů

jen za 3,6 miliardy korun. Největší tržby z prodeje dálničních známek tradičně přicházely s přelomem a začátkem nového roku, kdy většina tuzemských řidičů pořizovala roční dálniční známky a s postupujícím rokem pochopitelně slabší.

Letos je to jinak

Letošní rok je ale ze dvou důvodů odlišný. První důvod je ten, že kvůli rozšířenému prací z domova a uzavřeným ubytovacím zařízením odpadla celá řada řidičů potřeba pořizovat si roční známku hned z kraje roku. Toto ještě umocnila skutečnost, že se zavedením elektronické známky se platnost kuponů změnila z kalendářního roku na 12měsíční období počítané od data vystavení kuponu.

„Lidé nákup odkládali, protože nebylo jasné, jak se budou opatření vyvíjet, jestli budou moci někam jezdit. Potom přišlo uzavření okresů,“

uvedl dopravní expert ze společnosti Innoxive Ondřej Zaoral. Podle něj je ale možné, že se nyní po rozvolňování rozdíl v prodeji známek mezi letošním a loňským rokem rychle srovná.

V současnosti na účtu za dálniční poplatky chybí ve srovnání s loňským prvním rokem přibližně 350 milionů korun. Tento výpadek jde především za nižším počtem prodaných ročních kuponů, kterých se za srovnatelné období prodalo o téměř 190 tisíc méně. Výrazně méně se prodalo i desetidenních kuponů, naopak měsíčních kuponů se ve srovnání s loňskem prodalo podle dat Státního

fundů dopravní infrastruktury (SFDI) více. Jen ale o necelé tři tisíce kusů, 132 tisíc.

Snad pomohou cizinci

„Až se epidemiologická situace v létě změní a přes Česko se bude cestovat na Jadran, tak poskočí počet prodaných krátkodobých kuponů,“ uvedl Zaoral. Poprvé tak bude zřejmé, kolik desetidenních a měsíčních kuponů kupují Češi a kolik cizinci. Toto zjistit v období papírových kuponů nebylo možné.

Kromě klouzavé doby platnosti nebo skončení povinností lepení a seškrabování známek z čelního skla s sebou elektronická známka přinesla další novinku v podobě většího prostoru udělat při nákupu

chybu. Alespoň u těch, kteří omylem vyplnili při nákupu místo své registrační značky neexistující kombinaci písmen a čísel, umožnil Cendis před měsícem požádat o navrácení vyplacených peněz. Za tuto dobu si o vrácení požádalo 658 žadatelů. Lidé, kteří by špatně vyplnili formulář a státu tak poslali peníze za dálniční známku na neexistující vozidlo, je tak nakonec o řád méně, než kolik státní správce elektronických známek předpokládal. Zdaleka všech ani ale své peníze zpět nedostanou.

U celé řady požadavků totiž chybí některé podstatné náležitosti, jako je například ověřený podpis. „Chápu, že pro lidi je to administrativně náročné. Cendis, respektive systém elektronických dálničních známek, nemá přístup do registru řidičů. Žádostí proto musíme ověřovat prostřednictvím ministerstva dopravy, a proto potřebujeme ověřený podpis

žadatele,“ uvedl mluvčí Cendisu Martin Opatrný. Ke konci předchozího týdne proto státní podnik vyřídil 385 vratek, z nichž u 173 rozhodl ve prospěch žadatelů a u ostatních musel žádost o vrácení peněz zamítnout.

Zatímco výběr dálničních poplatků od osobních aut proti loňsku pokulháva, kamionové myto i během letošních lockdownů roste.

Například čísla za letošní duben podle společnosti CzechToll meziročně poskočila o 58 procent na 1,18 miliardy korun.

Duben 2020 sice byl poznamenaný zastavením výroby v tuzemských automobilkách a dalších podnicích, ale výběry myta o desítky procent rostly i v jiných měsících. Například v březnu o téměř 30 procent. Za část nárůstu nicméně mohou nové poplatky za hluk a emise škodlivin.

4,2 mld.

Za tolik Kč se prodaly dálniční známky v 1. pol. 2019.

3,6 mld.

Za tolik Kč se zatím prodalo vinět v letošním roce.